

*Лисичкіна І. О.,**кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій
Національної академії Національної гвардії України**Лисичкіна О. О.,**кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Національної академії Національної гвардії України*

ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ІМІДЖЕФОРМУВАЛЬНОГО НАРАТИВУ *FIER*

Анотація. У статті окреслено особливості англomовного іміджеформувального нарративу FIER – Міжнародної асоціації сил жандармерії та поліції в статусі військової установи. Іміджеформувальний нарратив є інструментом стратегічних комунікацій, який використовується цією асоціацією для представлення широкому загалу свого бачення, позиції щодо діяльності FIER та її членів. Іміджеформувальний нарратив FIER є гетерогенним гранд-нарративом, систематизованим гіпертекстом, складаним з іміджеформувальних нарративів силових структур – членів асоціації. Окремі іміджеформувальні нарративи членів FIER розраховані на широкого адресата і є викладом певної інформації про діяльність конкретної організації. Інформація подається максимально ясно і чітко, перевага надається фактам, а не судженням, хоча можуть простежуватися національна та культурна специфіка. Іміджеформувальний нарратив FIER загалом відповідає принципам побудови такого роду нарративів силових структур, а саме: є ретельно спланованим та має фреймову будову взаємопов'язаних повідомлень. Вербалізована в досліджуваному нарративі концептуальна основа відповідає системі цінностей суспільства, структури та особистості. Досліджуваний нарратив має інформативний характер та базується на концептах ЗАКОННІСТЬ ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА, МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ І ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, які відповідають місії і баченню FIER. Ці основні концепти підтримуються іншими, спрямованими на формування позитивного іміджу силових структур через позитивний корпоративний імідж силової структури (ЗНАЧУЩІСТЬ, РЕФОРМИ ТА ІННОВАЦІЇ, КУЛЬТУРА ТА ТРАДИЦІЇ, ПАТРІОТИЗМ) та її репрезентантів (НАВЧАННЯ, РОЗВИТОК, СПОРТ) і через підкреслення активної соціальної ролі та громадської позиції цих силових структур (СОЦІАЛЬНА СВІДОМІСТЬ, ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА та РІВНІСТЬ), причому для іміджеформувального нарративу властиве використання топосів корисності для суспільства, безпеки, урахування потреб суспільства. Концептуальна основа допомагає краще структурувати основний меседж нарративу.

Ключові слова: нарратив, іміджеформувальний нарратив, концептуальна основа, концепт, вербалізація, система цінностей, силова структура.

Постановка проблеми. Діяльність силових структур завжди привертає увагу суспільства, при цьому ставлення до таких структур зумовлюється їхнім сформованим іміджем

та відповідною репутацією, які ґрунтуються на засадах прозорості й ефективності діяльності, а також доброчесності. Формування позитивного іміджу силової структури належить до сфери стратегічних комунікацій, що послуговуються нарративами, в яких наратори від імені структури представляють широкому загалу своє бачення, власну позицію щодо діяльності, пояснення дій та ситуацій. Особливе значення в системі стратегічних комунікацій набувають як стратегічні нарративи, так й іміджеформувальні.

FIER є Міжнародною асоціацією сил жандармерії та поліції в статусі військової установи і виконує значущу функцію на міжнародній арені щодо розширення та зміцнення взаємовідносин, сприяння інноваційному та активному пошуку форм поліцейського співробітництва та оцінки моделі організації та структур за кордоном [1]. Звернення до іміджеформувального нарративу FIER набуває особливого значення та актуальності, оскільки Національна гвардія України є повноправним членом FIER з 2017 року.

У дослідницькій перспективі іміджеформувальний нарратив FIER становить інтерес, оскільки є гетерогенним гранд-нарративом, складаним з іміджеформувальних нарративів силових структур – членів асоціації. Іміджеформувальні нарративи членів FIER покликані формувати, просувати інтереси та цінності нараторів у глобальному міжнародному середовищі, тому звернення до особливостей ініціального становлення, визначення точок фокусування, концептуальної основи, топосів та імплікатур є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідники різних галузей, зокрема історії, філософії, політології, соціології, психології, філології тощо вибирають нарратив предметом наукового дослідження. У широкому сенсі під нарративом розуміється «історія, яка пояснює дії суб'єкта для їх виправдовування перед певною аудиторією» [2]. Наратив визначають віртуальним продуктом, який за умови трансляції стає продуктом інформаційним, спрямованим на стимулювання конкретних фізичних дій [3]. Наратив розуміють як складник дискурсивної реальності [4], як узагальнені моделі бачення світу [5, с. 56], як «герменевтичний імператив, необхідну передумову й найбільш дієвий інструмент людського розуміння й саморозуміння» [6, с. 67].

У лінгвістичній перспективі нарратив визначають дискурсивним жанром, типом дискурсу, який відрізняється унікальністю хронотопа, інтертекстуальністю та суб'єктивністю, порів-

няно стандартною структурою, уніфікованими прагматичними та когнітивними параметрами, що походять від категорії «подійності» [7, с. 134], а також наявністю дійових осіб і сюжету, який еволюціонує в часі. У когнітивному аспекті визначають нарративну стратегію як процес категоризації та концептуалізації автором навколишнього світу у структурах концептів, фреймів або гештальтів як ключових механізмів текстотворення [8].

Зауважимо, що окремого дослідження специфіки іміджеформувального нарративу FIER не проводилося, хоча цей гранд-нарратив є простором концептуалізації загальної іміджевої інформації асоціації та реалізації концептуальних основ окремих іміджеформувальних нарративів структур – членів асоціації.

Мета статті полягає в окресленні особливостей англomовного іміджеформувального нарративу FIER.

Матеріалом нашого дослідження постали публікації іміджевого характеру на офіційному вебсайті FIER (<http://www.fier.org>) у 2021 році. Вебсайт FIER є інструментом, який забезпечує належне представлення асоціації та кожного її члена в Інтернеті, отже, саме на вебсайті транслюється іміджеформувальний нарратив. У межах внутрішніх комунікацій асоціації сайт дозволяє її членам просувати асоціацію в їхніх власних структурах. У межах зовнішніх комунікацій відбувається висвітлення діяльності асоціації та її основних досягнень, просування окремих місій її членів та висвітлення основних оперативних подій та успіхів.

Дослідження послуговувалося інструментарієм методів і прийомів дискурс-аналізу та інтент-аналізу публікацій, прагматичного та нарративного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іміджеформувальний нарратив FIER загалом відповідає принципам побудови такого роду нарративів силових структур, а саме: є ретельно спланованим, має фреймову будову взаємопов'язаних повідомлень, в яких вербалізуються основні концепти, пов'язані із системою цінностей суспільства, структури та особистості, оскільки ефективні нарративи резонують з основними цінностями аудиторії та одночасно виправдовують переконливий опис причинно-наслідкових зв'язків, що об'єднує події разом у пояснювальній основі [9, с. 5]. Досліджуваний нарратив відповідає характеристикам гранднарративу і постає систематизованим гіпертекстом, об'єднаним певною метою [10] – формувати позитивний імідж асоціації та її членів.

Окремі іміджеформувальні нарративи членів FIER розраховані на широкого адресата і є викладом певної інформації про діяльність конкретної організації. Інформація подається максимально ясно і чітко, перевага надається фактам, а не судженням, хоча може простежуватися національна та культурна специфіка. Так, нарратив Катарської Лекхвії містить гучні та пафосні конструкції, які суперечать стилістичним нормам іміджеформувального тексту (*The means of Lekhwīya is to establish a shining glory and building a prosperous society, in a sustainable security* [11]).

Для іміджеформувальних нарративів особливого значення набуває концептуальна основа, загальна для всіх повідомлень, що становлять нарратив, оскільки спланована акцентуація базових концептів через ключові слова й певні інформативні кванти, які несуть більше смислове навантаження в повідомленнях, сприяє виникненню в адресата емоційного резонансу [10]. Концептуальна основа допомагає краще структурувати основний меседж нарративу.

У межах цього дослідження було визначено основні концепти іміджеформувальних нарративів кожного члена асоціації FIER. Ці концепти становлять основу і власне іміджеформувального гранднарративу FIER, при цьому ЗАКОННІСТЬ ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА, ЗНАЧУЩІСТЬ, РЕФОРМИ ТА ІННОВАЦІЇ і МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ повністю відповідають завданням FIER, КУЛЬТУРА ТА ТРАДИЦІЇ, ПАТРІОТИЗМ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ та ВИСОКА БОЙОВА ГОТОВНІСТЬ корелюють із діяльністю членів FIER, НАВЧАННЯ, РОЗВИТОК та СПОРТ визначають становлення особового складу цих силових структур, а СОЦІАЛЬНА СВІДОМІСТЬ, ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА та РІВНІСТЬ стають концептами сучасного суспільства та силових структур як частини останнього. Зауважимо, що для іміджеформувального нарративу властиве використання топонімів корисності для суспільства, безпеки, врахування потреб суспільства.

Вербалізація наведених вище концептів має специфіку. ЗАКОННІСТЬ ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА реалізується шляхом наведення завдань і функцій силових структур – членів FIER. Така інформація посилюється статистичними даними та іншою прецизійною інформацією. Наприклад, *The 650,000 active police officers of these “gendarmierie forces” are responsible for preserving order, preventing and repressing crime, patrolling public roads, disciplining human behavior among other duties, always guided by faithful compliance with fundamental guarantees and legal precepts* [12]. Вербалізація цього концепту є найбільш інформативною.

Концепт ЗНАЧУЩІСТЬ корелює з попереднім і реалізується підкресленням обсягу зони охоплення діяльності силових структур. Цей концепт також вербалізується за допомогою прецизійної інформації. Наприклад, *The Argentine National Gendarmerie is deployed throughout the national territory, which has a continental surface of 2,791.810 km, with a terrestrial border of 9,376 km and its responsibility entails 22,443 km of highways and crossing borders* [13].

Концепти ЗАКОННІСТЬ ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА та ЗНАЧУЩІСТЬ можуть поєднуватися: *Today, the Gendarmerie nationale ensures public safety on 95% of the national territory for 50 % of the population. Twenty-four hours a day, the institution protects, rescues, intervenes, investigates, arrests and fights* [14].

Концепт РЕФОРМИ ТА ІННОВАЦІЇ характерний для нарративів тих членів асоціації, які перебувають у стані удосконалення системи для відповідності кращим практикам силових структур світу. Цей концепт вербалізується в іміджеформувальному нарративі Національної гвардії України: *Currently, the system of professional training undergoes significant transformation and reforming. And this transformation is going under the guidance of our international partners* [15].

Концепт МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ є ключовим з огляду на функції та завдання FIER, тому вербалізується майже у всіх окремих іміджеформувальних нарративах членів асоціації, часто з підкресленням власної значущості. Наприклад: *Due to the international prestige that Carabineros de Chile has reached along its history, it performs an important cooperation role for foreign police forces, mainly in Latin America, by providing them with professional, operational, and academic assistance* [16] та *The Jordanian Gendarmerie has established relations with European partners like the gendarmeries of Italy, Spain, France, Romania, and the Netherlands, the United States. The Jordanian Gendarmerie*

Рис. 1. Концептуальна основа іміджеформувального гранднративу FIER

plays a key role in the police training of police organisations in the region (e.g. Palestine Police, Iraqi Police) [17].

Концепт КУЛЬТУРА ТА ТРАДИЦІЇ вербалізується у формі історичних довідок про силові структури. Цей концепт характерний для іміджеформувальних наративів членів асоціації зі Сходу. Наприклад: *The Lekhwiya inspired the principle of faith in god and draws its values if our glorious heritage, and to be lighten by the human civilization through its service to the community and to reflect the love of homeland. Authentic word driven from Qatari heritage origin word (khai) brother used previously by the Qatari people for the tribesmen close to the ruler who collect tax and maintenance of security, integrity of society and define the homeland driven by the love of god and patriotism and love of the leader* [11].

Концепт ПАТРІОТИЗМ найглибше вербалізовано в наративі Турецької жандармерії: *The Gendarmerie of the Turkish Republic, taking its strength from the sincere support of Turkish people, does not refrain from any kind of self-sacrifice while performing its duties in accordance with the laws* [18].

Концепти ПРОФЕСІОНАЛІЗМ та ВИСОКА БОЙОВА ГОТОВНІСТЬ мають спільну основу, оскільки обидва є основною діяльністю силових структур. Наприклад: *In time of crisis or war, the strength of the Gendarmerie can be more than doubled with reserve units. Its ability to decentralised action, its presence near vital structures, its means of communication make the Gendarmerie one of the main factors in the operational defence of the territory. It can also be in charge of escorting weapons, ammunitions, explosives or any equipment and money transport coming from or going to a DGA facility* [14].

Концепт НАВЧАННЯ часто пов'язаний із концептом ПРОФЕСІОНАЛІЗМ (*The Force provides the necessary training facilities for individual and collective preparation, ranging from basic military training to more specialized career training. The Training Schools are required to prepare participants to carry out their military and police duties to their best ability, thereby maintaining the high standards of the Institution* [19]), концептом СПОРТ (*Sport is very important in the Carabinieri Force, not only because it is synonymous with military life, but also because it plays an important role in the fitness, culture and spirit of sacrifice*

associated with its members. Through the Carabinieri Sports Centre, the Force participates in national sporting competitions with top quality athletes [там само]) та концептом РОЗВИТОК (*The training given in the E.R.O.G is in constant evolution. Like the major military academies, programs are regularly updated and adapted to the training needs required by the current situation. The goal is to shape a profile of a gendarme officer fit for the challenges of the 21st century* [20]).

Довіра адресата до наративу вимагає звернення до актуальних проблемних фактів, причетності до колективних зусиль світової громадськості. Так, концепт СОЦІАЛЬНА СВІДОМІСТЬ, який корелює з концептами РІВНІСТЬ та ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, має обов'язково реалізуватися в наративі через посилання на цінності особистості та цінностей суспільства.

Концепт СОЦІАЛЬНА СВІДОМІСТЬ вербалізується, наприклад, через підкреслення внеску силових структур в захист дитинства (*In 1963, it was the first institution in Chile to organize childhood protection at a nation level* [16]). Концепт РІВНІСТЬ часто звужено до гендерної рівності (*In 1962, it was a pioneer at integrating women in policing duties* [там само]).

ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА не є основним концептом іміджеформувального наративу членів FIER, Королівська жандармерія Марокко є однією з небагатьох, які надають цьому концепту підвищеної уваги та роблять захист навколишнього середовища одним із пріоритетів: *As in other countries, the protection of the environment is a fundamental task that requires the mobilization of all ministerial departments. For its part, the Gendarmerie Royale ranks high among the agencies involved in this field, by making this mission a pivot among its priorities* [20].

Висновки. Таким чином, іміджеформувальний наратив FIER є гранднративом, спрямованим на формування позитивного іміджу цієї асоціації та її членів. Вербалізована в ньому концептуальна основа відповідає системі цінностей суспільства, структури та особистості. Досліджуваний наратив має інформативний характер та базується на концептах ЗАКОННІСТЬ ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА, МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ і ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, які відповіда-

ють місії і баченню FIEP. Ці основні концепти підтримуються іншими, спрямованими та формування позитивного іміджу силових структур через позитивний корпоративний імідж силової структури (ЗНАЧУЩІСТЬ, РЕФОРМИ ТА ІННОВАЦІЇ, КУЛЬТУРА ТА ТРАДИЦІЇ, ПАТРІОТИЗМ) та її репрезентантів (НАВЧАННЯ, РОЗВИТОК, СПОРТ) та через підкреслення активної соціальної ролі та громадської позиції цих силових структур (СОЦІАЛЬНА СВІДОМІСТЬ, ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА та РІВНІСТЬ), причому для іміджеформувального нарративу властиве використання топосів корисності для суспільства, безпеки, урахування потреб суспільства.

Подальше звернення до іміджеформувальних гранднаративів військових, правоохоронних, військово-політичних структур є перспективним, оскільки дасть змогу визначити ефективні методи формування позитивного іміджу силових структур, що є запорукою порозуміння з громадськістю.

Література:

1. FIEP. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/about-fiep/the-association/> (дата звернення: 02.06.2021).
2. Denzin N.K. *Interpretive Biography*. Newbury Park, California, London: Sage, 1989. DOI: <https://dx.doi.org/10.4135/9781412984584>
3. Почепцов Г.Г. Доктор філологічних наук Георгій Почепцов: «Дуже важливо змінити нарратив «зрада» на «успіх». *Урядовий кур'єр*. 2017. 13.10.2017. URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/doktor-filologichnih-nauk-georgij-pochepcov-duzhe-/>. (дата звернення: 02.06.2021).
4. Дьяковська Г. Нарратив як складова дискурсивної реальності. *СХІД*. 2017. № 5 (151). С. 70–73. URL: http://mbuv.gov.ua/UJRN/Skhid_2017_5_13 (дата звернення: 02.06.2021).
5. Погорська І.І. Стратегічний нарратив: науковий дискурс. *Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах*: монографія. Київ: Вадекс, 2019. С. 10–59.
6. Ожеван М.А. Глобальна війна гранднаративів у сучасні добу. *Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах*: монографія. Київ: Вадекс, 2019. С. 60–96.
7. Кравченко Н.К. Нарратив как дискурс: категории, функции, методы исследования в ракурсе современного дискурс-анализа. *Одесский лингвистический вестник*. 2014. Вып. 4. С. 134–139.
8. Савчук Р.І. Теорія художнього нарративу в контексті когнітивно-семіотичної інтерпретації французького прозового тексту. *Science and Education a New Dimension*. Philology, 2017. V(34), Issue: 124. С. 65–68.
9. Antoniadis A., O'Loughlin B., Miskimmon A. Great Power Politics and Strategic Narratives. Working Paper. No. 7. The Centre for Global Political Economy, University of Sussex, 2010. DOI: <http://doi.org/10.4324/9781315770734>.
10. Лисичкіна І.О. Мас-медійні особливості побудови ефективного нарративу як інструмента стратегічних комунікацій. *Психолінгвістика*. 2019. Випуск 26 (2). С. 224–242. DOI: <http://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-26-2>
11. The internal security force of Qatar. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/qatar/> (дата звернення: 02.06.2021).
12. The Military Police and Military Fire Brigades of Brazil. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/state-military-police-and-military-fire-brigades-in-brazil/> (дата звернення: 02.06.2021).
13. The Argentina National Gendarmerie. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/argentinian-national-gendarmerie/> (дата звернення: 02.06.2021).
14. French National Gendarmerie. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/french-national-gendarmerie/> (дата звернення: 02.06.2021).
15. National Guard of Ukraine. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/national-guard-of-ukraine/> (дата звернення: 02.06.2021).
16. The Carabiniers of Chile. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/chilean-carabineros/> (дата звернення: 02.06.2021).
17. General Directorate of the Gendarmerie of Jordan. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/darak-forces-jordan/> (дата звернення: 02.06.2021).
18. The Gendarmerie General Command of Turkey. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/turkish-gendarmerie/> (дата звернення: 02.06.2021).
19. The Italian Carabinieri. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/italian-carabinieri/> (дата звернення: 02.06.2021).
20. The Royal Moroccan Gendarmerie. *FIEP Official Website*. URL: <http://www.fiep.org/member-forces/moroccan-royal-gendarmerie/> (дата звернення: 02.06.2021).

Lysyckina I., Lysyckina O. Specificity of the FIEP English image-formative narrative

Summary. This article outlines the specificity of the English image-formative narrative of FIEP – the International Association of Gendarmeries and Police Forces with Military Status. The image-formative narrative is a strategic communication tool, used by this association to present its vision, position on the activities of FIEP and its members to the general public. The FIEP image-formative narrative is a heterogeneous grand narrative, systematized hypertext, composed of image-formative narratives of this association members. Usually, image-formative narratives of FIEP members are intended for a wide addressee and represent a statement of certain information about the activities of a particular organization. The information is presented as clearly and distinctly as possible, facts are preferred to judgments, although national and cultural specificities can be traced. The FIEP image-formative narrative generally corresponds to the principles of constructing such narratives of law-enforcement agencies, namely, it is carefully planned and has a frame structure of interconnected messages. The conceptual basis verbalized in the studied narrative corresponds to the system of values of society, structure and personality. The FIEP image-formative narrative is informative, based on the concepts of LAW AND ORDER, SOCIAL SECURITY, INTERNATIONAL COOPERATION and PROFESSIONALISM, which correspond to the mission and vision of FIEP. These basic concepts are supported by others aimed at forming a positive image of law-enforcement agencies through a positive corporate image of the law-enforcement agency (SIGNIFICANCE, REFORMS AND INNOVATION, CULTURE AND TRADITION, PATRIOTISM) and its representatives (TRAINING, DEVELOPMENT, SPORTS), as well as by emphasizing the active social role and public position of these law-enforcement agencies (SOCIAL CONSCIOUSNESS, ENVIRONMENTAL PROTECTION and EQUALITY). The FIEP image-formative narrative is characterized by wide usage of topoi of utility for society, security, consideration of the needs of society. The conceptual framework helps to better structure the main message of the narrative.

Key words: narrative, image-formative narrative, conceptual basis, concept, verbalization, value system, law-enforcement agency.